

DATOS IDENTIFICATIVOS

Categorías de Protección e Recursos dos Bens Patrimoniais. Monumentos e Conxuntos Históricos

Materia	Categorías de Protección e Recursos dos Bens Patrimoniais. Monumentos e Conxuntos Históricos			
Código	O02M054V01109			
Titulación	Máster Universitario en Historia, Territorio e Recursos Patrimoniais			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1º	1C
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Dpto. Externo Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	Barriocanal Lopez, Maria Yolanda			
Profesorado	Barriocanal Lopez, Maria Yolanda Carballo-Calero Ramos, Maria Victoria Catalina Soraluce Blond, Jose Ramón			
Correo-e	barriocanal@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	O presente curso ten por obxecto a análise da conservación e principais causas da perda do patrimonio arquitectónico herdado no conxunto da cultura contemporánea dos países occidentais. Nos seus contidos abórdase tamén a forma en que se desenvolveron no noso país os procesos de tutela e protección do patrimonio cultural para poder comprender, dende ese coñecemento a súa situación actual e as expectativas de cara ao seu futuro. Este obxectivo xenérico desenvólvese en dous aspectos complementarios: a análise do marco institucional e do desenvolvemento da normativa histórico-artística que incidiu sobre o patrimonio arquitectónico e a análise, malia a teoría e a práctica da restauración, da destrución de boa parte da arquitectura histórica.			

Competencias de titulación

Código	
A6	Coñecer e saber aplicar a lexislación vixente sobre o patrimonio cultural, así como a das institucións relativas ao tratamento e á protección.
A7	Adquirir a capacidade para discriminar e valorar as distintas manifestacións do patrimonio así como interpretar e utilizar as normas de aplicación deste.
B1	Analizar, sintetizar e interrelacionar feitos e conceptos histórico-xeográficos e artísticos dende unha perspectiva crítica.
B2	Establecer hipóteses a partir de datos dispoñibles e proceder á súa confirmación ou refutación mediante a aplicación dunha metodoloxía científica.

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Tipoloxía	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Manexo básico das fontes iconográficas no estudo dos temas artísticos e os seus contidos como base para a interpretación e correcta lectura das obras de arte.	saber facer	A7
Analizar, sintetizar e interrelacionar feitos e conceptos histórico-xeográficos e artísticos dende unha perspectiva crítica.	saber facer	B1

Coñecemento da obra de arte como linguaxe formal que entraña un significado vinculado ao seu contexto e dos procedementos técnicos da produción artística.	saber	A7
Establecer hipóteses a partir de datos dispoñibles e proceder á súa confirmación ou refutación mediante a aplicación dunha metodoloxía científica.	saber facer	B2
Coñecemento básico das fontes bibliográficas, documentais e literarias dos bens artísticos mobles e inmobles.	saber facer	A6
Coñecer e saber aplicar a lexislación vixente sobre o patrimonio cultural, así como das institucións relativas ao tratamento e á protección.	saber	A6
Aplicación dos conceptos e procedementos que conducen a obra de arte.	saber facer	B1
Adquirir a capacidade para discriminar e valorar as distintas manifestacións do patrimonio así como interpretar e utilizar as normas de aplicación deste.	saber	A7

Contidos

Tema		
1. A PROTECCIÓN DO PATRIMONIO ARQUITECTÓNICO. DESENVOLVEMENTO E EVOLUCIÓN DA NORMATIVA HISTÓRICO-ARTÍSTICA	1.1.. Bens integrantes do patrimonio histórico español.	
	1.2. Categorías e procedementos de integración no patrimonio histórico.	
	1.3. Patrimonio Cultural das antigas obras públicas: os camiños históricos e a articulación do territorio.	
2. O PATRIMONIO NA HISTORIA	2.1. A arquitectura e o patrimonio nos documentos gráficos.	
	2.2. As arquitecturas sen rostro.	
3. A DESTRUCCIÓN METÓDICA DO PATRIMONIO	3.1. Viollet Le Duc e a destrución revolucionaria do patrimonio en Francia.	
	3.2. Incidencia das desamortizacións no patrimonio español.	
	3.3. As dúas Guerras Mundiais e o patrimonio europeo	

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Saídas de estudo/prácticas de campo	8	20	28
Titoría en grupo	3	3	6
Sesión maxistral	12	15	27
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	2	12	14

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Saídas de estudo/prácticas de campo	Actividades desenvolvidas nun contexto externo ao ámbito académico universitario (monumentos, espazos ou itinerarios culturais) relacionadas co ámbito de estudo da materia. Estas actividades céntranse no desenvolvemento de capacidades relacionadas para a observación directa e a aplicación de supostos dende o punto de vista normativo de protección e restauración do patrimonio cultural.
Titoría en grupo	Orientación aos alumnos/as sobre os contidos e preparación das actividades e proba de avaliación.
Sesión maxistral	Exposicións nas que o alumnado se familiarizará coa singular relevancia cuantitativa e cualitativa do patrimonio arquitectónico, da evolución do seu marco normativo e natureza xurídica e do reto da súa conservación en épocas de crise.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Titoría en grupo	O profesorado aplicará unha atención personalizada ao alumnado para a súa orientación no logro dos obxectivos vinculados ao programa formativo, para que coa axuda de cantos documentos sexan necesarios (normativas, informes, memorias de restauración, documentos gráficos etc.), se apliquen como instrumentos na valoración do ben cultural obxecto da saída de estudo.
Saídas de estudo/prácticas de campo	O profesorado aplicará unha atención personalizada ao alumnado para a súa orientación no logro dos obxectivos vinculados ao programa formativo, para que coa axuda de cantos documentos sexan necesarios (normativas, informes, memorias de restauración, documentos gráficos etc.), se apliquen como instrumentos na valoración do ben cultural obxecto da saída de estudo.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Saídas de estudo/prácticas de campo	Participación e aproveitamento nas actividades desenvolvidas nun contexto externo ao ámbito académico.	40
Titoría en grupo	Asistencia a titorías.	20%
Sesión maxistral	Asistencia ás sesións maxistrais de carácter teórico.	40

Outros comentarios sobre a Avaliación

Tódolos alumnos teñen o dereito de ser avaliados mediante unha proba de avaliación final.

Os mecanismos de avaliación específicos para aqueles alumnos que non poidan acudir ás clases de docencia presencial consistirán na entrega dun traballo relacionado coa materia

Bibliografía. Fontes de información

ALEGRE AVILA, J. M., **Evolución y régimen jurídico del Patrimonio Histórico**, Ministerio de Cultura,

ALONSO IBÁÑEZ, Mª R., **El Patrimonio Histórico. Destino público y valor cultural**, Ed. Civitas,

ALVAREZ ALVAREZ, J. L., **Estudios sobre el Patrimonio Histórico Español y la Ley de 25 de junio de 1985**, Ed. Civitas,

BARREIRO RODRIGUEZ, C., **La ordenación jurídica del Patrimonio Histórico**, Ed. Civitas,

CALAMA, J. M^a; GRACIANI, A., **La Restauración monumental en España. De 1900 a 1936**,

ALONSO IBÁÑEZ, Mª R.: Los espacios culturales en la ordenación urbanística, Universidad de Oviedo-Marcial Pons, Madrid, 1994.

ALVAREZ, J. L.: Sociedad, Estado y Patrimonio Cultural, Espasa Calpe, Madrid, 1992.

BENITEZ DE LUGO Y GUILLEN, F.: El Patrimonio Cultural Español (Aspectos jurídicos, administrativos y fiscales), Comares, Granada, 1995.

BENSUSAN MARTIN, Mª P.: La protección urbanística de los bienes inmuebles históricos, Comares, Granada, 1996.

CAPITEL, A.: Metamorfosis de monumentos y teorías de restauración, Madrid, 1988.

FERNANDEZ PARDO, F.: Dispersión y destrucción del Patrimonio Artístico Español, (5 tomos), Madrid, 2007.

GARCIA-ESCUADERO, p.; PENDAS GARCIA, B.: El nuevo régimen jurídico del Patrimonio Histórico Español, Ministerio de Cultura, Madrid, 1986.

MENÉNDEZ LUARCA, J. R.: La construcción del territorio. Mapa histórico del Noroeste de la Península Ibérica, Madrid, Ministerio de Fomento, 2000.

NÁRDIZ ORTIZ, C.: El territorio y los caminos en Galicia. Planos históricos de la red viaria, A Coruña, Xunta de Galicia, 1992.

ROCA ROCA, E.: El Patrimonio Artístico y Cultural, Instituto de Estudios de Administración Local, Madrid, 1976.

Recomendacións

Outros comentarios

A materia «Categorías de protección e recursos dos bens patrimoniais. Monumentos e conxuntos históricos» será impartida polos profesores:

- BARRIOCANAL LÓPEZ, Yolanda. Profesora Titular de Historia da Arte. Facultade de Historia. Universidade de Vigo

- CARBALLO-caleiro RAMOS, Mª Victoria. Catedrática de Historia da Arte. Facultade de Historia. Universidade de Vigo.

-Profesor Invitado. SORALUCE BLOND, José Ramón. Catedrático de Composición Arquitectónica (Historia da Arte).

Departamento de Composición da Escola Técnica Superior de Arquitectura. Universidade da Coruña.
